

بیمه زندگی باران

آیین نامه اجرایی کمیته مدیریت ریسک

عنوان مدرک:

ویرایش صفر

T-AC-۰۰۱-۰۰۰

شماره مدرک:

ستاد ■ صف ■

دامنه توزیع/انتشار:

وجود ندارد

ویرایش های منسوخ شده

توجه ۱- در زمان استفاده از این سند، از طریق تماس با نماینده مدیریت و یا بررسی "لیست اصلی مدارک و مستندات Master List به شماره مدرک F-QA-۰۰۱-۰۰۰" بر روی وب سایت پرتال/اتوماسیون اداری "شرکت بیمه زندگی باران"، از اعتبار و تطابق آخرین ویرایش مدرک با ویرایش مورد استفاده خود، مطمئن شوید.

توجه ۲- این سند از جانب "شرکت بیمه زندگی باران" تهیه شده و تحت کنترل و مالکیت فکری و معنوی این شرکت می باشد. لذا مقتضی است از هرگونه کپی برداری، در اختیارگذاری و یا استفاده غیرمجاز از آن، اجتناب فرمائید.

مندرجات:

هدف

دامنه کاربرد

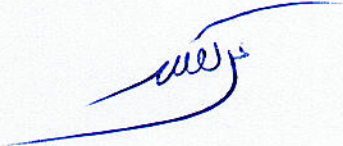
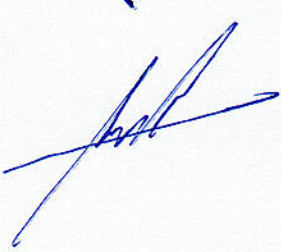

مسئولیت، اختیار و انتقال اطلاعات

اصطلاحات و تعاریف

مستندات مرتبط

شرح

ضمائم

تایید کننده/تهیه کننده		تصویب کننده		تاریخ و امضاء
پژمان جوشقانی		علیرضا هادی		
مدیر حسابرسی و کنترل داخلی و تطبیق مقررات		مدیر عامل		
۱۴۰۱/۱۲/۰۶	تاریخ تایید/تهیه	۱۴۰۱/۱۲/۰۶	تاریخ تصویب	
				
				گدگذاری مدارک (سیستم مدیریت کیفیت)
				محمدهادی هدایتی
				مسئول تحقیق، توسعه و آموزش
				تاریخ تایید
				۱۴۰۱/۱۲/۰۶

۱. هدف Target

با توجه به تعدد و تنوع بسیار بالای ریسک‌ها در شرکت و در راستای اجرای آیین‌نامه شماره ۹۳ شورای عالی بیمه، کمیته مدیریت ریسک در راستای بهره‌گیری از خرد جمعی و مشارکت مدیران ارشد شرکت در حوزه مدیریت ریسک، تشکیل می‌شود. این کمیته از یک سو پیشنهادهای مبنی بر پاسخ به ریسک‌های خارج از سطح تحمل واحدهای شرکت به هیأت مدیره شرکت ارائه می‌نماید و از سوی دیگر به عنوان یکی از ارکان کلیدی نظام مدیریت ریسک شرکت، در حوزه سیاست‌گذاری مدیریت ریسک نقش آفرینی می‌نماید. همچنین کمیته مدیریت ریسک به عنوان یک نهاد مستقل در شرکت، گزارشات خود در خصوص اثربخشی و کارایی ابزارهای کنترلی سازمانی و نیز وضعیت مدیریت ریسک شرکت را به طور مستقیم به هیأت مدیره شرکت ارائه می‌نماید.

۲. دامنه کاربرد Scope

دامنه فعالیت کمیته مدیریت ریسک: ارزیابی ریسک سیستماتیک و غیر سیستماتیک در شرکت و تمامی واحدهای تابعه و تعیین سطح ریسک قابل پذیرش و آستانه ریسک شرکت و واحدهای تابعه را در بر می‌گیرد.

۳. مسئولیت، اختیار و انتقال اطلاعات Responsibility, authority and communication

مسئولیت تهیه دستور و صورتجلسات و هماهنگی‌های لازم جهت تشکیل جلسات به صورت منظم و ارائه بازخوردهای منظم از نتایج ارزیابی ریسک به کمیته مدیریت ریسک و پیگیری مصوبات کمیته را دارد.

۴. اصطلاحات و تعاریف Terms and definitions

- شرکت / سازمان-منظور از واژه شرکت یا سازمان در این دستورالعمل، "شرکت بیمه زندگی باران" می‌باشد.
- ریسک: تاثیر عدم اطمینان بر اهداف
- ریسک‌های راهبردی: این ریسک‌ها از عوامل محیطی نشأت گرفته و تحقق راهبردها و اهداف شرکت را تحت تاثیر قرار می‌دهند.
- ریسک سیستماتیک: ریسک‌هایی که کنترل آنها در اختیار سازمان نیست و تنها تأثیر آنها را می‌توان کم کرد مانند ریسک تحریم، ریسک تورم و ریسک بازار
- ریسک غیر سیستماتیک: ریسک‌هایی که کنترل آنها در اختیار سازمان می‌باشد. مانند، نرخ بالای گردش کارکنان، فعالیت‌های عملیاتی و دستکاری صورتهای مالی و غیره
- ریسک‌های مالی: این ریسک‌ها که در امور مالی شرکت‌ها مانند قراردادهای مالی دیده می‌شوند، منابع مالی شرکت‌ها را تهدید می‌کنند و به بررسی ریسک‌هایی در مورد زیان‌ده شدن شرکت و همچنین عدم امکان ایفای تعهدات خود می‌پردازد.
- ریسک‌های بیمه‌گری: ریسک‌هایی که موسسه بیمه به دلیل صدور بیمه‌نامه و قبولی انکائی با آن مواجه است.

- ریسک‌های عملیاتی: این ریسک‌ها می‌توانند موجب زیان‌هایی به علت ناکارآمدی فرآیندها، سیستم‌ها، ساختارها، ناکارآمدی فعالیت کارکنان و فعالیت‌های متقلبانه باشند.
- ریسک بازار: احتمال زیان‌هایی که سرمایه‌گذار ممکن است بر اثر نوسان قیمت و عواملی که عملکرد کلی بازار مالی را تحت تاثیر قرار دهد، متحمل شود.
- ریسک نقدینگی: به ریسک‌هایی گفته می‌شود که بنگاه‌های مالی را در برآورده کردن تعهدات مالی کوتاه، میان و بلند مدتشان تهدید می‌کند. این ریسک‌ها معمولاً در زمان‌هایی که تبدیل دارایی‌های غیر جاری به جاری سخت باشد، شرکت‌ها را تهدید می‌کند. همچنین عدم برآورد صحیح از میزان تعهدات موجب تشدید این موضوع می‌شود.
- ریسک اعتباری: ریسک‌هایی که موسسه بیمه به دلیل احتمال عدم انجام تعهدات مالی توسط طرف‌های معامله خود با آن مواجه است.
- شناسایی ریسک^۱: فرآیند یافتن، تشخیص و تشریح ریسک.
- تحلیل ریسک^۲: فرآیند شناخت ماهیت ریسک و تعیین سطح ریسک.
- ارزشیابی ریسک^۳: فرآیند مقایسه نتایج سنجش ریسک با معیارهای ریسک برای تعیین قابل قبول بودن و یا نبودن ریسک.
- ارزیابی ریسک^۴: فرآیند کلی شناسایی، تحلیل و ارزشیابی ریسک.
- سطح تحمل ریسک^۵: میزان آمادگی برای تحمل ریسک بعد از اعمال روش‌های کنترل و پاسخ به ریسک به منظور دستیابی به اهداف.
- پاسخ به ریسک^۶: فرآیند تعدیل ریسک که شامل گزینه‌های اجتناب، کاهش، انتقال و پذیرش ریسک می‌شود.
- مدیریت ریسک: فعالیت‌های هماهنگ شده برای هدایت و کنترل یک سازمان با در نظر گرفتن ریسک.
- کنترل ریسک^۷: روش و یا اقدامی که ریسک را تعدیل می‌کند. کنترل‌ها به دو نوع تقسیم می‌شوند: کنترل‌های پیشگیرانه^۸ که به حذف علل ریسک یا کاهش احتمال وقوع ریسک می‌پردازند و کنترل‌های حفاظتی^۹ که پیامد ریسک را کاهش داده و به بازیابی می‌پردازند.
- فرآیندهای مدیریت ریسک: کاربرد نظام‌مند خط‌مشی‌ها، رویه‌ها و فعالیت‌های مدیریتی در زمینه مراد و مشاوره، تعیین محدوده، شناسایی، تحلیل، ارزشیابی، درمان و نظارت و پایش ریسک.

^۱ Risk identification

^۲ Risk analysis

^۳ Risk evaluation

^۴ Risk assessment

^۵ Risk tolerance

^۶ Risk treatment

^۷ Risk Control

^۸ Preventive

^۹ Protective

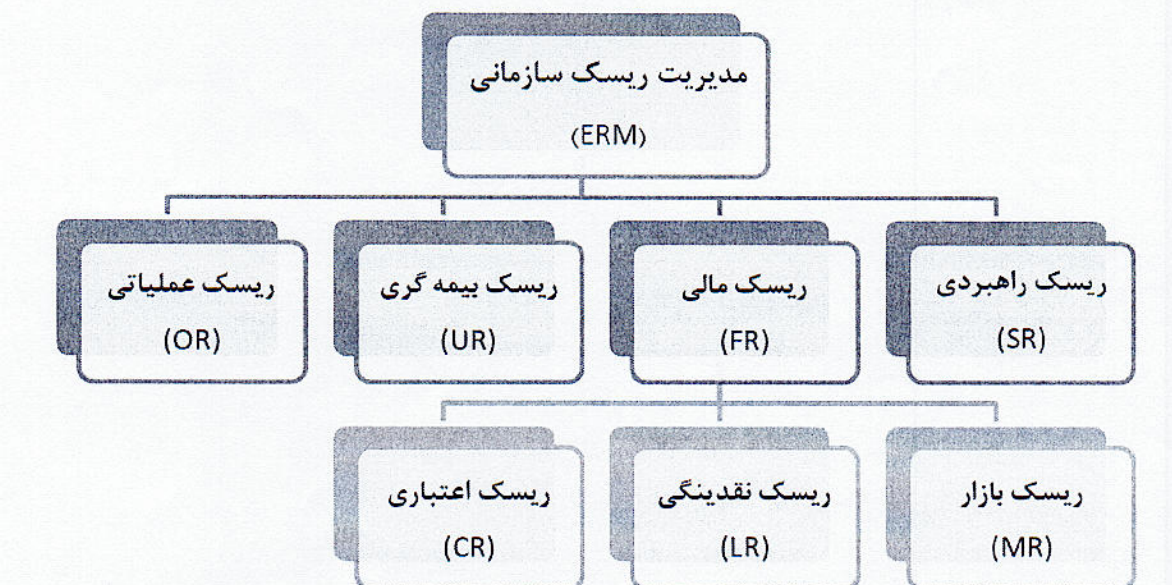

- ریسک‌های ارجاع شده: ریسک‌هایی که برنامه پاسخ‌دهی به آن‌ها، نیازمند منابعی فراتر از اختیارات واحد و مدیر بوده و لذا در کمیته ریسک مورد بررسی قرار می‌گیرند.
- ریسک‌های اساسی و بسیار مهم: ریسک‌هایی که اندازه آن‌ها بالاتر از سطح تحمل ارزیابی می‌شود.
- صاحبان/متولیان ریسک: فرد یا واحد دارای مسئولیت و اختیار برای مدیریت ریسک‌های ارجاع داده شده.
- تخصیص منابع: تقسیم و توزیع منابع (مالی، نیروی انسانی، فناوری اطلاعات و ...) بر اساس اولویت‌هایی که به هر ریسک داده می‌شود.
- شاخص توانگری مالی: شاخصی برای اندازه‌گیری و پیش‌بینی میزان توانمندی مالی شرکت برای ایفای تعهدات مالی خود در آینده. نسبتی که مقدار توانگری مالی مؤسسه بیمه را اندازه می‌گیرد از تقسیم مبلغ سرمایه موجود بر مبلغ سرمایه الزامی بدست می‌آید.
- قرارداد بیمه بزرگ: هر قرارداد بیمه و یا بیمه‌نامه‌ای که شرایط زیر را داشته باشد:

۱. قراردادهای گروهی فوت که جمع سرمایه آنها از ۳۰۰ میلیارد ریال متجاوز می‌گردد.
 ۲. قراردادهای اتکایی cat به هر شکل.
 ۳. قراردادهای اتکایی غیر cat شامل کوتاشیر و سورپلاس که سهم جمع تعهدات نزد شرکت (فوت و شبه فوت) بیش از ۱,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰,۰۰۰ ریال باشد.
- قرارداد غیر بیمه ای بزرگ: هر قراردادی که مبلغ آن نسبت به منبع تامینش (ذخایر ریاضی یا حقوق صاحبان سهام) بیش از ۲۰ درصد باشد.

۵. شرح Description

۱. طبقه‌بندی ریسک‌های شرکت بیمه باران

۲. کلیدواژه ها

مدیریت ریسک، شناسایی ریسک، تجزیه و تحلیل ریسک، ارزشیابی ریسک، پاسخ به ریسک

۳. اهداف کمیته

- نهادینه سازی فرهنگ مدیریت ریسک در مجموعه بیمه باران
- ایجاد مدیریت ریسک سیستماتیک برای نگرش موشکافانه و تحلیلی به ریسک‌ها
- تخصیص بهینه منابع به ریسک‌های اساسی و بسیار مهم شرکت
- تسهیل و تسریع در فرآیند مدیریت ریسک شرکت

۴. اعضای کمیته مدیریت ریسک

کمیته مدیریت ریسک متشکل از حداقل پنج نفر به عنوان عضو اصلی به شرح زیر می باشد :

- یک عضو غیر موظف هیئت مدیره به انتخاب اعضای هیأت مدیره (به عنوان رئیس کمیته)
- مشاور از خارج سازمان
- مدیر بیمه های زندگی
- مدیر ریسک (به عنوان دبیر کمیته)
- ۲ نفر از خبرگان حوزه مدیریت ریسک و بیمه از خارج از شرکت به انتخاب هیأت مدیره
- تبصره ۱: جلسات کمیته با حضور حداقل ۴ نفر از اعضای آن رسمیت خواهد یافت و تمامی مصوبات کمیته جهت تصویب به هیأت مدیره ارجاع می‌شود.
- تبصره ۲: برای هر یک از اعضای کمیته مدیریت ریسک حکم ۲ ساله از سوی رئیس هیأت مدیره شرکت صادر می شود.
- تبصره ۳: به فراخور دستور جلسه کمیته، از مدعوین (مدیران میانی، رؤسای ادارات و یا مشاورین و خبرگان حوزه مدیریت ریسک) جهت حضور در جلسه بدون داشتن حق رای دعوت به عمل خواهد آمد.
- تبصره ۴: اعضا می بایست شخصاً در جلسات کمیته مدیریت ریسک حضور بهم رسانند.

۵. وظایف و مسئولیت‌های کمیته مدیریت ریسک

- تصویب برنامه اجرایی مدیریت ریسک شرکت
- ارائه برنامه پاسخ به ریسک‌های با اهمیت و گزارش آن‌ها به هیأت مدیره
- بررسی مستمر کارایی و اثر بخشی سیستم مدیریت ریسک
- پاسخگویی به ریسک‌های ارجاع شده و ارسال برنامه‌های پاسخ به ریسک (RTP) مربوطه به هیأت مدیره جهت تصویب
- بررسی و اصلاح سطوح قابل قبول و قابل تحمل ریسک در واحدها و فرآیندهای مختلف شرکت و ارجاع آنها به هیأت مدیره جهت تصویب

بیمه‌زندگی باران

- بررسی و اظهار نظر در خصوص شیوه‌نامه‌ها و روش‌های اجرایی مدیریت ریسک شرکت
- تحلیل و بررسی راهبردهای بهبود مدیریت ریسک شرکت و تعیین راهبردهای مناسب
- تعیین معیارها جهت اولویت‌بندی ریسک‌های شرکت از منظر سازمانی و طبقه‌بندی آنها بر اساس شیوه‌نامه‌های مصوب
- تهیه برنامه‌های پاسخ به ریسک‌های راهبردی و ارجاع آنها به هیأت مدیره جهت تصویب
- ارائه گزارش وضعیت مدیریت ریسک شرکت (اعم از ریسک‌های عملیاتی (ریسک‌های اساسی و مهم شرکت) ریسک نقدینگی، ریسک اعتباری، ریسک بیمه‌گری و ...) به هیأت مدیره شرکت
- حصول اطمینان از همراستایی نظام مدیریت ریسک با استراتژی‌ها و خط‌مشی‌های سازمانی و ارائه توصیه‌های راهبردی به هیأت مدیره جهت بازنگری و بروزآوری سند خط‌مشی مدیریت ریسک شرکت
- حصول اطمینان از اثربخشی و کارایی ابزارهای کنترل سازمانی (بخصوص کارآمدی آنها در خصوص تقلبات و تخلفات)
- اعلام نظر در خصوص کفایت ذخایر فنی، کفایت میزان پوشش‌ها و نوع قرارداد اتکایی و صلاحیت بیمه‌گران اتکایی جهت تصویب در هیأت مدیره
- حصول اطمینان از اتصال مناسب و درست نظام مدیریت ریسک با سایر نظام‌ها و سیستم‌های کلیدی سازمان (نظیر برنامه‌ریزی، بودجه‌ریزی، نظام مدیریت تغییرات، نظام ارزیابی عملکرد، نظام پیشنهادات، نظام مدیریت راهبردی و ...)
- پیشنهاد تخصیص منابع لازم جهت رشد و توسعه سطح بلوغ مدیریت ریسک شرکت به هیأت مدیره شرکت
- تعیین طبقات اثربخشی سیستم مدیریت ریسک در سطح واحدهای مختلف شرکت و ارجاع آنها به هیأت مدیره جهت تصویب
- بررسی و پیشنهاد نهایی راجع به قراردادهای بیمه‌ای بزرگ
- بررسی و پیشنهاد نهایی راجع به قراردادهای غیربیمه‌ای بزرگ

۶. تشکیل جلسات

- دبیر کمیته موظف است ورودی‌های مورد نیاز کمیته را از قبل تهیه نموده و برنامه ریزی مناسبی جهت تشکیل به موقع و اثربخش کمیته ارائه نماید. همچنین دستور جلسات به انضمام دعوت‌نامه حضور در جلسه کمیته مدیریت ریسک، توسط دبیر کمیته و حداقل سه روز قبل از زمان تشکیل جلسه کمیته مدیریت ریسک برای اعضای کمیته ارسال می‌شود.

۷. دوره زمانی تشکیل جلسات کمیته:

- ماهیانه حداقل یک جلسه
- بنا به ضرورت‌های شرکت (با توجه به حجم ریسک‌های ارجاعی و یا نوع و حساسیت‌های خاص ریسک‌های شرکت که رسیدگی به آنها در مواقع خاص ضروری می‌باشد)
- تبصره ۱: الزامی است که در هر سال حداقل ۱۲ جلسه‌ی کمیته مدیریت ریسک تشکیل گردد.
- تبصره ۲: کمیته مدیریت ریسک دارای وضعیت مستقل در شرکت است و برای این منظور رئیس کمیته مدیریت ریسک به طور مستقیم به هیأت مدیره گزارش می‌دهد.

۶. مستندات

□ آیین نامه شماره ۹۳ شورای عالی بیمه (آیین نامه حاکمیت شرکتی موسسات بیمه)

تصویب اعضای محترم کمیته ریسک			
ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	امضاء
۱	جناب آقای تیرداد احمدی	رئیس کمیته	
۲	سرکار خانم سروناز درواری	عضو کمیته	
۳	جناب آقای ابوالفضل بیگی	عضو کمیته	
۴	جناب آقای امین محمدی	عضو کمیته	
۵	جناب آقای پیمان جوشقانی	دبیر کمیته	